

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 344. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm10248/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

følge ham til Elba end tjene Ludvig den attende, var de i mine Øjne langt bedre værd at kjende end alle Marschallerne; men saaledes har Skribenterne hidtil ikke tænkt, derfor véd jeg meget lidt om dem.

Drouot var imidlertid en Lothringer, født i Nancy 1774, som, da han 16 Aar gammel indstillede sig til Examen i Chalons, for at komme paa Kadetakademiet, saaledes forbausede Examinatorerne, at han uden videre blev udnævnt til Artilleriofficer, og udmærkede sig i alle Felttog, uden dog endnu 1809 at være stegen højere end til Major ved Gardens Artilleri; men ved Wagram steg han til General og var fra nu af med Artilleriet Ild-Sultanens højre Haand ved Moskva, ved Leipzig og ved Waterloo. Han overlevede det alt sammen, og da han siden blev sat under Fiskalens Tiltale, for at have været i Ledtog med Napoleon, blev han frikjendt som den, der aldrig havde svoret andre Troskab, og rejste derpaa hjem til Nancy, uden at jeg véd, hvordan det siden gik ham.

Cambronne, en Bretagner, født i Nærheden af Nantes 1770, var 1800 af Armeens Grenaderer udraabt til «Frankrigs første Grenader», en egen Ærestitel, som hans Landsmand Latour d'Auvergne (født 1743) havde gjort til mer end General; saa det var intet Under, at da Cambronne, som anførte Garden ved Waterloo, blev af de sejrende Englændere opfordret til at overgive sig, gav han det berømte Svar: «Garden overgiver sig ikke, den opofrer sig.» Haardt saaret faldt Cambronne imidlertid i engelsk Fangenskab, blev, ligesom Drouot, tiltalt af Fiskalen, men frikjendt og trak sig tilbage til Nantes; mere véd jeg ikke om ham.

Bertrand fra Berry, hvis Fødselsaar jeg ej engang har kunnet finde, var med i Ægypten, men vakte først i Lejren ved Boulogne 1804 Napoleons Opmærksomhed, hvem han siden trolig fulgte over alle Valpladsene, ej blot til Elba, men ogsaa til St. Helena. Hans Tapperhed havde

især udmærket sig ved Friedland og Leipzig, og som Ingeniør vandt han almindelig Beundring ved sine Donav-Broer 1809, saa det blev et Mundheld i den franske Armé: »Der er ingen Donav mer.»

Da nu alle disse tre Generaler var lige saa berømte for Ædelmodighed som for Dygtighed, saa havde Napoleon unægtelig Ære af saadanne Følgesvende; thi efter det gamle Ordsprog: »Som Herren er, saa følge ham Svende», vække de en langt bedre Formodning om hans Tenkmaade, end Historien stadfæster.

Da Skibene lettede, sagde Napoleon til Garden: »Grenaderer! Vi gaar til Frankrig, vi gaar til Paris.» — »Kejseren leve!» var naturligvis Svaret, og 1ste Marts landede Napoleon med sin lille Krigshær ej langt fra Fréjus, hvor han ogsaa ved Hjemkomsten fra Ægypten først betraadte fransk Grund, og her plantede han da strax det trefarvede Flag og lod sin Proklamation til Armeen oplæse. Nu, m. H., De véd nok, jeg er ingen Beundrer af de oplæste Taler, og jeg har aldrig set Bogstaver begejstre Folk til andet end Snak; men naar man springer over Resten og tænker sig det levende udtryk i Kredsen af de tusend vældige, hvad vi læser om Bourbonnerne: »Skulde de blive ved at regere, da maatte al Ting, selv Mindet om de uforglemmelige Dage, gaa tabt. Vi maa glemme, at vi har været Folkenes Herrer; men hvor kan vi taale, at nogen vil blande sig i vore Anliggender! Vi blev aldrig overvundne, det var kun to Rømmingsmænd, der forraadte vore Lavrbær, deres Fæderneland, deres Fyrste, deres Velgjører. Saa griber da Ærnene igjen, som I bar ved Ulm og ved Austerlitz, ved Jena, ved Eylau og Friedland, ved Tudela, ved Eckmühl, ved Eslingen og Wagram, ved Smolensk og Moskva, ved Lützen, ved Warschau og Montmirail! Tænker I, at den Haandfuld Franskmænd, der nu er saa kry, kan udholde Synet af vore Ærne? Nej, de vil vende did, hvor de kom fra; og lad dem regere dér, som de

